

אמרות טהורות

מב"ק מדרן אדמו"ר שליט"א

פנימי

בחוקותי

תשפ"ד • גליון קי"א

עמודי התווך

הרה"ג ר'
יעקב יהושע
ענגלנדער
שליט"א

הרה"ג ר'
חיים בעק
שליט"א

שותף נאמן

הר"ר
החפץ בעילום
שמו הי"ו

הר"ר
אברהם ישעי'
זולדאן הי"ו

לט"נ
כ"ק מרן
אדמו"ר ה'נזר
דוד' זי"ע

הרב מרדכי ראזענבוים שליט"א

לרגל שמחת החלאק'ה לבנו ני"ו

ויה"ר שיזכה לרוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח

יו"ל ע"י

מכון בארות יצחק זוטשקא
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לתרומות והנצחות ולקבלת הגליון במייל:

biz1441441@gmail.com

בשיתוף:

לחיזוק קנין אישי בתורה

03-800-9090

a038009090@gmail.com

לשמיעת שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ועדכונים מחצר הקודש

מערכת זוטשקא: 072-3181866

פרשת בחוקותי

ליל שבת קודש (בהר בחוקותי) תשפ"ג

"בקר וצאן", כלומר למה נגזרה עליו הגזירה בתוך הרוגי מלכות בעוד שהוא לא הי' כלל מצאצאי השבטים כי הי' בן גרים ומדוע הי' נצרך עשירי בעוד שלא היו רק תשע שבטים בשעת המכירה, "כל אשר יעבור תחת השבט" כלומר כל שאר הרוגי מלכות הי' תמורה תחת אחד השבטים שמכרו את יוסף, אבל "העשירי" היינו רבי עקיבא "יהי קודש לד'" שהוא הי' כביכול תמורה כנגד השכינה הקדושה. וסיים דבריו הקדושים שזו רמז כונת הגמרא (ברכות ס"א:): "אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד" היינו כביכול עבור האחד יחיד ומיוחד.

והנה אין לנו שום השגה בעניינים גבוהים כאלו אכן תורה היא וכדי ללמוד מוסר השכל במה ששייך לנו ניתן לנו רשות להתבונן. ובאמת יש מקום להתבונן מה הזכי' של רבי עקיבא שהי' בן גרים להשיג מעלה עליונה זו להיות כביכול תמורת השכינה הקדושה, וגם מה שזכה לדרוש להשוות כבוד תלמידי חכמים לכבוד הבורא יותר משמעון העמסוני, וגם מדוע נרמז בפסוק זה שהי' רועה בקר וצאן.

והנה כ"ק אאזמו"ר הרה"ק רבי מרדכי מזויעהל זי"ע דיבר בקדשו (מרדכי

"וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבור תחת השבט העשירי יהי קודש לד' וגו'", הנה הרה"ק מוהר"ש מאוסטרפוליא זי"ע אמר ברמז כתוב זה, דהנה ידוע דעשרה הרוגי מלכות באו לכפר על מעשה מכירת יוסף, וקשה הרי במכירת יוסף נשתתפו רק תשעה שבטים שיוסף עצמו לא נחשב ובנימין לא הי' בשעת מעשה וכן ראובן לא הי' באותו מעמד ומדוע היו עשרה הרוגי מלכות. ותי"ה הרה"ק, דכיון דאיתא (פרקי דר"א ל"ח, זוה"ק פ' וישב) שהשבטים צרפו עמהם את השכינה הקדושה כדי שלא יידע יעקב אבינו מן המכירה, ביקש הקב"ה שאחד מהרוגי מלכות יהי' כביכול גם תמורת השכינה ומי שזכה לזה הי' רבי עקיבא. וביאר שם הטעם לפי שר"ע דרש (פסחים כ"ב:): "את ד' אלוקיך תירא" לרבות תלמידי חכמים", וכיון שהוא זכה לדרוש דרשה כזאת להשוות כבוד ת"ח לכבוד השכינה זכה הוא להיות התמורה לשכינה הקדושה. ועוד כתב הגה"ק הנ"ל לפי שהי' בן גרים שאחוזים במידת מלכות ע"כ זכה להיות תמורת השכינה.

וביאר בזה הגה"ק מוהר"ש את דברי הפסוק הנ"ל "וכל מעשר" ר"ת וידעו כולם למה מ'ת ע'קיבא ש'הי' ר'ועה

במחשבתו שמייסרים אותו וכבר הורגל ליסורים אלו ולכן שוב אינו מתפעל מהם.

והוסיף כ"ק אאזמו"ר מוהר"ש מזוועהל זי"ע דבגמרא (עירובין כ"א:) אמר רבי עקיבא "מוטב אמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חברי", שאף שכל ימיו הצטער שימות על קדושת השם ועתה עלול למות בצמא בתוך בית הסוהר ותמנע בעדו הזכי' הגדולה שהי' מצטער על כך כל ימיו, עכ"ז אמר שמוטב שימות מיתת עצמו ולא יעבור על הלכה בנטילת ידים, וזו הי' מדריגתו המופלאה של רבי עקיבא לוותר על כל המדריגות הנעלות ולעשות רצון השי"ת הנדרש ברגע זה כי אין להקדש אלא מקומו ושעתו, עכדה"ק.

והנה הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימינוב זי"ע הקשה על מה שאמר רבי עקיבא "כל ימי הייתי מצטער וכו'" והרי "וחי בהם" כתיב ולא שימות בהם ואיך ישתוקק למות עקדה"ש, ובודאי אם אינה ד' לידו מצוה זו צריך לקיימה בשמחה אבל כיצד יצטער על זה כל ימיו, ותירץ בקדשו דכיון שרבי עקיבא הי' בן גרים הי' חושש שמא לא יעלה בידו לקיים מצות "ונקדשתי", שכל יהודי מוכן לפשוט צווארו עקדה"ש בעת ניסיון לפי שיש לו זאת בירושה מאברהם אבינו ע"ה, אבל רבי עקיבא שהי' בן גרים, הי' חושש כל ימיו שמא לא יזכה לקיים המצוה כהוגן וזהו הפירוש "כל ימי הייתי מצטער וכו'".

והוסיף ע"ז הרה"ק הנ"ל שזהו ביאור הענין המובא בגמרא (ע"ז י:),

בשער המלך ל"ג בעומר) במאמר (יומא פ"ה:) "אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתה מטהרים ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים וכו'", ולכאוי' הרי רבי עקיבא הוא חלק מכלל ישראל ומה פשר הדברים שמדבר אל ישראל כאילו הוא עומד מבחוץ, וביאר הדברים עפ"ד הרה"ק מהר"ש מאוסטרפוליא זי"ע הנ"ל שרבי עקיבא הי' תמורת השכינה הקדושה, ועל כן שפיר יכול לדבר אל ישראל בלשון אשריכם ישראל דוגמת השכינה הק', ובודאי שאין לנו השגה בקצה עניינים גבוהים כאלו וגם אסור לדבר בעניינים כאלו אלא מה שנוגע לנו לעבודת השי"ת וגם זה רק בדרך אפשר.

ונקדים עוד דברי זקה"ק מהר"ש מזוועהל זי"ע שהגיה על דברי הגמרא (יבמות ט"ז.) שהלכו רבי יהושע ורבי אלעזר בן עזרי' ורבי עקיבא אצל רבי דוסא בן הרכינס, ורבי עקיבא הי' עדיין בגדר תלמיד ולכן לא הושיבו על המטה כדרך שאר התנאים אבל אמר לו רבי דוסא לר"ע "אתה הוא עקיבא בן יוסף ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו", ואמר הרה"ק מוהר"ש זי"ע בשם אביו הרה"ק מוהר"מ זי"ע כי לכל מצוה יש סגולה מיוחדת ויש מצוה שסגולתה לפרסום שם טוב, והנה מצינו (ברכות ס"א:) אצל רבי עקיבא שאמר בעת שסרקו את בשרו במסרקות של ברזל "כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה "בכל נפשך" אפילו נוטל את נפשך אמרתי מתי יבוא לידי ואקיימנו וכו'", והנה מצוה זו של מסירת נפש על קדושת השם ברבים הוא בודאי סגולה לשם טוב, והלשון "הייתי מצטער" היינו שהי' מדמה

דברי המשנה (אבות ב' י') "יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך" שהכבוד שחברך יתן לך יהי חביב כעיניך כדוגמת הכבוד שחלקת לעצמך בדיבורי שבת.

ויתכן שזה הי' מה שנצטער רבי עקיבא כל ימיו מתי יבוא לידו ויקיימנה וביאר הרבי ר' מנדלי זי"ע שהי' ירא לפי שהוא בן גרים, ונראה דבודאי לא חשש שמא לא יעצור כח למסור נפשו אלא לפי שטבע הגויים דעבדי לגרמייהו וחשש רבי עקיבא שמא יכנס בלבו מחשבת כבוד עצמו על שזכה לקדש שמו יתברך, ולכן הי' כל ימיו מצטער להתרגל לדמות בנפשו איך שסורקין בשרו במסרקות של ברזל, וע"ד שהרגיל עצמו הרבי ר' שמעלקי זי"ע בהיותו סגור בחדרו שלא לקבל התפעלות מן הכבוד שיתנו לו בפרהסיא.

ולפי זה הביאור של הרה"ק ר' מנחם מנדל מרימנוב זי"ע והביאור של הרה"ק מוהר"ש מזוועהל זי"ע עולין בקנה אחד, דלפי שהי' מצטער וחושש שמא לא יכוין לבו לש"ש לכן הי' מרגיל עצמו להרגיש צער זה כל ימיו.

ומה שאמר לו רבי דוסא בן הרכינס "אתה הוא עקיבא ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו", ביאר אאזמו"ר מוהר"מ זי"ע דהיינו לפי שסגולת מצות קידוש השם לזכות לשם טוב, אמנם אע"פ שעדיין לא מסר נפשו מ"מ מכיון שהי' מרגיל עצמו למסור נפשו מ"מ מכיון שהי' מרגיל עצמו למסור נפשו כבר הי' לו סגולת המצוה,

שקטיעא בר שלום מסר נפשו עקדה"ש להציל את ישראל, ואמר כל נכסי יהיו נתונים לרבי עקיבא וחבריו ורבי עקיבא יצא ודרש שמחצה שייך לו ומחצה לחבריו, וביאר הרה"ק הרמ"מ שקטיעא בר שלום בהאי פחדא הוי יתיב כיון שזה עתה נתגירי מנין יהיו לו הכח למסור נפשו כראוי לקידוש שמו ית', מאחר וחסירה לו זכות אבות, לזה ביקש לקשר עצמו עם רבי עקיבא שהי' בעצמו בבחינה של מסירות נפש למען שמו באהבה אע"פ שהי' בן גרים, ורבי עקיבא היה יודע בטיב כונתו של שקטיעא בר שלום ולכן יצא ודרש שאכן מחצית מנכסיו שייך אליו כי התקשרות זו הועילה לו בעת מסירות נפשו עכדה"ק.

ונראה ביאור כונת הדברים הנ"ל בס"ד, דמכיון שסגולת מצות קידוש השם הוא לזכות לשם טוב מסוף העולם ועד סופו לכן צריך שמירה יתירה שלא יפגל קרבנו בכונה לשם כך, והרה"ק בעל חידושי הרי"ם זי"ע שמע פעם על יהודי שקידש שם שמים ברבים באופן נפלא, ונאנח החידושי הרי"ם זי"ע שע"י מחשבת כבוד ופרסום באותה שעה אפשר להפסיד הכל.

ומסופר על הרה"ק הרבי ר' שמעלקע מניקלשבורג זי"ע שכשהגיע לעיר גדולה ועמדו לקבל פניו בכבוד גדול, נסגר בחדרו לכמה רגעים ושמעו אותו ממלמל לעצמו דברי כבוד כגון "ברוך הבא הגאון ר' שמעלקע" וכדו', וכששאלו אותו על כך אמר שעשה כן כהכנה לקראת השבחים שיאמרו באזניו, והמליץ על כך

וטיהר את כל מידותיו עד לדרגה הכי עליונה, וזהו "אתה ציותנו ע"י משה עבדך" שע"י העובדא של משה רבינו הורה לנו השי"ת ששייך "לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו", כי ממנו נלמד שאפשר לזכך המדות הקשות שנולדנו עמהם בטבע עד לזכוך הנעלה והנשגב ביותר.

והנה מה שהסכים משה רבינו שתנתן התורה על ידו אע"פ שהי' עניו מכל האדם אשר על פני האדמה, יתכן מפני שסבר שכיון שהוא נולד בטבע רע כל כך וביגיעתו הרבה זיכך את כל המידות, לכן רוצה השי"ת שתנתן התורה על ידו דייקא כדי להוכיח שביד כל אחד האפשרות לספור ספירת העומר ולהיות ראוי לקבלת התורה, אך כשראה את התגין שנעשו ע"י זיכוך המדות של התנא רבי עקיבא סבר שאולי ראוי שתנתן התורה על ידו דייקא ואין לנו כמוכך שום השגה במה שענה השי"ת "שתוק כך עלתה במחשבה לפני", אבל אולי רמז לו שעבור יגיעתו הרבה לזכך החומר הקשה מוכן עבורו תפקיד אחר שהשתיקה יפה לה והוא להיות תמורה לפני השי"ת, וכדברי הרה"ק מוהר"ש מאוסטרפוליא זי"ע הנ"ל.

וידוע שאחד מן הקוצים המכאיבים שהי' לרבי עקיבא הוא שנאתו לתלמידי חכמים שהי' אומר מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור, והפך מידתו מן הקצה אל הקצה ודרש כנגד זה "את ד' אלוקיך תירא" לרבות תלמידי חכמים" ובזכות זה זכה

ורבי דוסא בן הרכינס הושיבו על הארץ ולא על המטה ורמז לו שיודע הוא שעוסק להכניע נסיון הכבוד בשעת קידוש השם ולכן אין מבקש לנסותו להושיבו על גבי מטה של זהב.

וקטיעא בר שלום שחשש ג"כ ממחשבת פיגול בשעת קידוש השם קישר עצמו לרבי עקיבא, שאע"פ שעדיין לא מסר נפשו אז אבל הי' עוסק כל ימיו בהכנה זו שלא יכנס בלבבו מחשבת פיגול בשעת קידוש השם, וקטיעא בר שלום הרגיש זאת ולכן מסר לו חצי מנכסיו כמו שביאר הרה"ק רבי מנדל מרימנוב זי"ע.

והנה בספה"ק אור לשמים כתב דמה שאיתא בגמרא (מנחות כ"ט:), שבשעה שעלה משה למרום מצא שהקב"ה קושר תגין לאותיות ואמר לו שעתיד רבי עקיבא לדרוש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות, ובקשו משה רבינו ליתן התורה על ידו א"ל הקב"ה "שתוק כך עלה במחשבה לפני", וביאר באור לשמים דכיון שהי' רבי עקיבא בן גרים היו לו קשיים מכאיבים כקוצים לזכך את מידותיו ומכל קוץ מכאיב בעבודת השי"ת נעשו תגין לאותיות התורה"ק, עכדה"ק.

והנה כ"ק אאזמו"ר זי"ע בנחל יצחק אמר ברמז התפילה "רבונו של עולם אתה ציותנו ע"י משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לטהרנו וכו'", כי בספה"ק אור פני משה מביא מהמדרש שמשה רבינו נולד בטבעו עם מידות קשות וע"י יגיעתו הרבה זיכך

מידות קשות לתקן, עכ"ז דייקא משום הכי שהפך כל מידותיו מן הקצה אל הקצה זכה להיות העשירי קודש לד'.

והכתוב אומר אחר כן "לא יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו ואם המר ימירנו והי' הוא ותמורתו יהי' קודש וגו'", וידוע שצירוף השם היוצא מפסוק זה שייך לחודש שבט שבו ימי השוכבים שהם כדוגמת ימי הספירה שבהם עוסקים בזיכוך המידות לאחר גלות ויציאת מצרים, אלא שבחודש שבט הקריאה מעוררת את הזמן ובחודש אייר עבודת הזיכוך הוא מצד הזמן גופא.

ורמז הכתוב שמעובדא רבי עקיבא נלמד ש"לא יבקר בין טוב לרע" לומר שזה שנולד בטבע רע ממילא אין לו תקוה לשנות ולזכך טבעו, רק אדרבא "אם המר ימירנו" אם ישתנה למוטב הרי הקוצים הדוקרים בעצמם יהפכו לכתרי הוד על אותיות התורה, וזהו "והי' הוא ותמורתו יהי' קודש" ושם הוי' המרומז בו מלמדנו שהשי"ת בעצמו מתגלה לסייע למי שמשתוקק לזכך ולשנות טבעו לטוב, ומזה זכה רבי עקיבא להיות כביכול תמורה לשכינה הקדושה.

ויהי רצון שנזכה לנצל את ימי הספירה האחרונים להטהר ולהזדכך בקדושה של מעלה, ומתוך רחמים וחסדים נזכה להגאל בגאולת עולמים במהרה בימינו אמן.

להיות כביכול תמורה לפני השי"ת, נמצא ששני הביאורים של הרה"ק מוהר"ש מאוסטרופליא זי"ע עולים בקנה אחד, שלפי שהי' בן גרים ומצד טבעו הי' שונא לתלמידי חכמים וביגיעתו העצומה שינה טבעו מן הקצה אל הקצה ודרש להשוות כבוד חכמים לכבוד הבורא לכן זכה להיות תמורת הקודש של השכינה הקדושה.

וזהו ביאור מ"ש אאזמו"ר מוהר"מ מזוויעהל זי"ע ברמז דברי רבי עקיבא (יומא פ"ה:): "אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרים וכו'", שכיון שרבי עקיבא זכה לזכך טבעו באופן נשגב עד שעיי"ז זכה להיות תמורת השכינה הקדושה, הנה זה גופא אומר לנו כמה מאושרים בני ישראל שזוכים לטהר עצמם בימי הספירה, וכדאיתא בספה"ק "לפני מי אתם מטהרים" לפני היום החמישים שהוא בגימט' "מי" ישראל מטהרים עצמם, ו"מי" היינו ביום החמישים "מטהר אתכם אביכם שבשמים" שהוא ית"ש גומר עלינו המלאכה למי שטבעו קשה לשנותו, וענין זה מרבי עקיבא למדנו אותו וכמו שנתבאר בעזה"י.

ובזה נבא בס"ד לרמז הכתוב "וכל מעשר בקר וצאן וגו' העשירי יהי' קודש לד'", בזה נרמז מעלת התנא רבי עקיבא שאע"פ שהי' רועה בקר וצאן רמז לנפש הבהמית שיש לעמול לתקנה כלומר שהיו לו

סעודה ג' (בהר בחוקותי) תשפ"ג

בברית באש ובמים, ומכיון שבחג השבועות צריך להיות החתונה מתוך אהבה ושמחה ו"ליכא כתובה דלא רמי בי' תגרא", ביקש הקב"ה להקדים זאת שבועיים לפני חג השבועות שאז נראה בדוגמת נעילת שערים שהיא בחי' הסתרה, ואז קורין את התוכחה המודיעה אותנו שהקשר שבין כנסת ישראל להשי"ת הוא קשר שאסור לזלזל בו, והוא ית' אינו יכול לוותר על יחוד עמו ישראל אליו כי הוא נקשר ממנו כביכול בקשר בל ינותק, וכדי שלא יוכרח להיות ח"ו בחי' "אם לא בחימה שפוכה אמלוך עליכם" לכן צריכים אנו לדעת מהתוכחה שהיא אך ורק לחיזוק הברית והקשר בין ישראל לאביהם שבשמים, אכן אין זה נעילת שערים מצד ריחוק ח"ו אלא היא כדי להביא לתכלית הקירוב שנשמור על מצוות התורה בשלימות ואז יהי' ברית שלום בין השי"ת לכנסת ישראל.

וקורין פרשת התוכחה בשבוע של תיקון מידת היסוד כי ע"ז צריך חיזוק גדול כי היא יסוד היהדות והיצר נלחם מאוד להפר קדושה זו, והכתוב אומר חרב נוקמת נקם ברית, וכתוב בזוה"ק (נח ס"ז.) "אמר רבי שמעון לית לך מילה בעלמא דקודשא ב"ה קני לה כמו חובא דברית כמא דאת אמר "חרב נוקמת נקם ברית", ולכן כשעוסקים ישראל לזכך מידה זו לקראת קבלת התורה ישנה בחינה של נעילת שערים הנראית

עומדים אנו בב' השבועות האחרונים שלפני חג השבועות שלפי דברי הזוה"ק הוא בבחינת נעילת שערים, שבו השי"ת מצפה שנדפוק על שערי תשובה והוא ית"ש פותח שער לדופקי בתשובה.

והנה בספה"ק הרבו לתמוה על מה שהשערים ננעלים דייקא שבועיים ימים לפני חג השבועות ובפרט כשיש לפנינו עבודה רבה ונשגבה בשבוע הנוכחי שהוא כנגד מידת היסוד, אכן יתכן עפ"ד זקה"ק מוהר"ש מזוועהיל זי"ע [שפטירתו בספירת יסוד שביסוד] ששאלו אותו מדוע ההנהגה אצלו בשפלות גדולה, וענה שהוא בבחי' צדיק יסוד עולם ויסוד טמון עמוק באדמה, ורמז לנו בזה דהנה היום גבורה שביסוד והתיבה שמכונים באמירת למנצח הוא "ארץ" וכן בהמשך השבוע של יסוד מכוונים האותיות של "בארץ", ויש ללמוד הרמז מזה שאת היסוד בונים בעמקי הארץ והיינו כאשר האדם מרגיש שסגרו בעדו השערים והיצר מתגבר עליו ביותר, וזועק ממעמקי שאול הצילה מחרב נפשי אז דייקא מייסד יסוד צדיק לו ולזרעו אחריו.

ורז"ל אמרו שקורין התוכחה בפרשתן כדי שתכלה שנה וקללותי' ותחל שנה וברכותי' והשבת שלפני שבועות כבר נחשבת כתחילת השנה ורוצים לגמור עם התוכחה לפני זה, ובאמת התוכחה נקראת ברית כי מאהבתו לעמו ישראל בא איתנו

התורה מביאה לצמיחת פירות של מידות טובות והלומד בלי עמל הוא כזורע ואינו קוצר, וזהו שאמרה תורה "בחוקותי תלכו" שתהיו עמלים בתורה" ותצמיחו פירות מתוקנים של מידות טובות אז "ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פרי" עכדה"ק, הרי שעיקר תיקון המידות תלוי בעמל התורה.

והנה בשבוע הבא חל ער"ה סיון שבו שופכים תחינות ובקשות על קדושת הצאצאים וידוע שקדושת הבנים תלוי בקדושת היסוד, ובתוכחה כתוב "ואכלתם בשר בניכם וגו'" ובספה"ק אורח לחיים כתב בשם המגיד הגדול זי"ע שהמתיק התוכחה שיהי' לנו תענוג מבשורות טובות שנקבל מן הבנים והבנות, אכן אם ח"ו אין קדושת הבנים כראוי הרי ח"ו הרי זה דומה כמי שמאכילים אותו מבשר בניו ובנותיו רח"ל, על כן הזמן כעת לחזק את יסודות הקדושה לנו ולזרעינו.

והכתוב אומר "וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור" ואיתא בספה"ק זכרון זאת שע"י שמירת הברית יזכור לנו השי"ת את זכות האבות הקדושים שנטרו את הברית ביותר.

ובספה"ק אור לשמים כתב דהאות וא"ו שב"יעקוב" מרמזת לאלף השישי שאנחנו בו ויתכן שמרמז בזה שבאלף השישי צריך בעיקר לתקן את המידה הששית, והשי"ת יזכור לנו זכות הצדיקים נוטרי הברית שגם אנו נזכה לזה

כהסתר פנים של מידת הגבורה, אבל כאמור התכלית בזה הוא כדי שנחזק בקרבינו את היראת שמים שלא נפר ח"ו את קדושת היסוד שעליו נבנה כל קומת היהודי.

והנה בחודש שבט השם הקדוש המאיר בו יוצא מן הפסוק "המר ימרנו והי' הוא" ותחילת החודש השם אינו כסדרו ובסוף החודש השם הוא כסדרו, שאז נמתקת הנהגת הגבורה ומתגלה החסד לאחר שעברו ימי תיקון השוכבי"ם בעבודת הקודש של ישראל עם קדושים, ובחודש אייר מאיר השם היוצא מפסוק "תהלל המתהלל השכל ויודע", ובתחילת החודש השם הוא כסדרו ובסופו השם אינו כסדרו והוא מרמז על נעילת השערים וקריאת התוכחה שבתקופה זו, אולם כאמור תכלית ההסתרה בשבועות האחרונים היא כדי שנייסד יסודות הקדושה הטמונים עמוק בארץ ונחזק את היראת שמים בקרבינו.

והנה האור החיים הקדוש כתב מ"ב פירושים על הכתוב "אם בחוקותי תלכו", וידוע שעיקר תיקון ימי הספירה נרמז בשם מ"ב שמכוונים בו בכל יום מימי הספירה, ויתכן שרמז לנו האוה"ח הק' שכדי לזכך כראוי את מידותינו בימי הספירה אי אפשר לעשות זאת אלא ע"י עמל התורה, ולכן כתב מ"ב פירושים בפסוק זה כדי שבכל חלק מן הזיכוך של המידות בימי הספירה נזכור לחבר לזה את עמל התורה, שהיא התבלין נגד היצה"ר והיא המסייע הגדול לזיכוך המידות.

ובספה"ק ישמח ישראל כתב עפ"ד התוספתא (מסכת פרה) שעמל

שלמה מזוועהיל זי"ע שנתעלה לגנוי מרומים בספירת יסוד שביסוד, הרי שיש לנו עבותות חזקים להאחז בהם וכמה יש לנו להוריד כנחל דמעה על חסרון הקדושה שלנו לעומת קדושת אבותינו, אכן יש להמליץ טוב, שהכתוב מרמז "והארץ אזכור" שיזכור את חומריות הארץ שהגוף שלנו קרוץ מתוכה והחומר העכור הי' בעוכרנו, וה' הטוב רואה את רצוננו והשתדלותנו שיהי' לנו נגיעה במעשי אבותינו, ומרחם עלינו להושיענו.

אכן יש לפרש "וזכרתי את בריתי יעקב" שהשי"ת יעורר כח אבותינו הטמון גם בנו, ויעורר בנו הכוחות של קדושת הברית של אברהם יצחק ויעקב ושל שאר האבות, הקדושים שמסרו נפשם על קדושת נשמתם, ובזכות נזכה גם אנו שחיות הקדושה תתעורר לתחי'.

ובספה"ק אור לשמים (פ' חקת) עה"פ "ומשם בארה", הביא מדברי

הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע שאמר עה"פ "אם יהי' נדחך בקצה השמים כי מידת היסוד סיומא דגופא נקרא קצה השמים, ואם ח"ו יהי' נידח במידת היסוד "משם" לשון שממה ר"ל גם אם ח"ו יהי' שומם אע"פ יקרבך ד' אלוקיך "ומשם" ר"ל גם אם ח"ו יתרבה השממון אעפ"כ "יקחך", והוסיף ע"ז האור לשמים, דזהו פירוש הגמרא שרבי עקיבא היה דורש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות, שלפי שהי' ממשפחת גרים כשרצה לעבוד את השי"ת היו קשים לו מעשי אבותיו כקוצים ודוררים וכשהי'

באלף השישי שבו יש התגברות גדולה מצד הסט"א ואשרי מי שזוכה ליסוד אז יסוד צדיק.

וכתב באור לשמים דרש"י כנ"ל כתב בפסוק (שמות ו' ג') "וארא אל אברהם אל יצחק וגו'" "וארא אל האבות" ולכאו' מה רצה רש"י בזה, וכתב לתרץ שלא תאמר שדוקא אברהם יצחק ויעקב ששורשם למעלה אלא השי"ת נתן לנו צדיקים בכל דור ודור שהם ג"כ בחי' אברהם יצחק ויעקב, וכמ"ש בזה"ק שרשב"י הי' אות ברית לעולם ונתקיים העולם בזכותו וכן יש בכל הדורות צדיקים שהם בבחינת אות ברית לעולם, וזהו שרמז הכתוב "וזכרתי את בריתי יעקב" ולא תאמר אברהם יצחק ויעקב דוקא ומה יעשו בניהם אחריהם, ולזה כתיב "וזכרתי את בריתי" בשביל הצדיקים שבכל דור ודור שהם בבחי' אות ברית לעולם יזכור לפקוד את ישראל לטובה, וזהו "והארץ אזכור" היינו הצדיקים שבדור הנמצאים בארץ החיים אזכור.

ויתכן לרמז עוד עפ"ד השלה"ק זי"ע ד"וזכרתי את בריתי יעקב" הוא חלק מן התוכחה, שיש תביעה גדולה יותר כאשר מתבוננים מאיזה גזע קודש נחצבנו וכיצד אנו נראים, ואע"פ שאמרו צדיקים שגם השלה"ק בעצמו לא רצה שיתקבל פירושו במרומים שיהי' מזה תביעה על ישראל ולא אמרו אלא לעורר לבבות ישראל לתשובה, מכל מקום עלינו להתעורר באמת שמאחר שיש לנו אבות קדושים שהיו בבחי' אות ברית לעולם כדוגמת זקנינו הקדוש רבי

מנחם מנדל מרימנוב זי"ע אמר עה"פ "וספרתם לכם ממחרת השבת" שאע"פ שהכונה לחג הפסח מכל מקום רמזו בזה שלאחר כל שבת צריך להיות זיכרון המידות מכח השבת קודש, והרה"ק רבי מאיר מפרימשלאן זי"ע אמר עה"פ "ואם באלה לא תווסרו לי", דאל"ה רמזו לשבת קודש שהרי ל"ט מלאכות למדו מאל"ה ולכה"פ שבשבת קודש צריך להיות נכנע בדברי מוסר ותשובה, ובפרט בשבת זו שבו צריך לקיים "תכלה שנה וקללותי" וכל העוסק בתורת תוכחה כאלו נתייסר ונזדכך בכל האמור בפרשתן, ויהי רצון שנזכה להזדכך מתוך חסד ורחמים ולהטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה ולגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

מכניע חלק הרע שבקרבנו נעשה מכל קוץ וקוץ שעקצו אותו תילי תילים של הלכות, וזהו הפירוש "ומשם בארה" שכאשר זוכה לעלות מן השממון שלו נפתח לו באר ה' היינו חמשה חומשי תורה וזוכה לחבר תורה שבכתב לתושבע"פ שמבאר את התורה באר היטב, "אשר אמר ד' למשה אסוף את העם ואתנה להם מים" שעיי"ז זוכה להביא לקיבוץ גלויות בנחת מתוך הרחבה ע"י השפעות טובות, שהמים רומזים לחסדים והיינו שמי שזוכה להתגבר על השממון שלו במידת היסוד זוכה לקרב הגאולה וביאת המשיח מתוך רחמים וחסדים עי"ש.

והשבתות של ימי הספירה הם נעלים וקדושים ביותר, והרה"ק רבי

